

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آینه معرفت

(فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه و کلام اسلامی)

سال هجدهم، شماره ۵۵ / تابستان ۱۳۹۷

صاحب امتیاز:

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده الهیات و ادیان

مدیر مسئول:

دکتر محمد مهدی باباپور

سر دبیر:

دکتر محمد علی شیخ

مدیر داخلی:

دکتر زکریا بهارنژاد

اعضای هیئت تحریریه به ترتیب الفبا:

دکتر محمد ابراهیمی ورکیانی (دانشیار دانشگاه شهید بهشتی)، دکتر سید علی اکبر افجه‌ای (استاد دانشگاه علامه طباطبائی)، دکتر رضا اکبریان (استاد دانشگاه تربیت مدرس)، دکتر محسن جوادی (استاد دانشگاه قم)، آیت الله دکتر سید حسن سعادت مصطفوی (دانشیار دانشگاه امام صادق)، دکتر حسن سعیدی (دانشیار دانشگاه شهید بهشتی)، دکتر محمد علی شیخ (استاد دانشگاه شهید بهشتی)، دکتر منوچهر صانعی (استاد دانشگاه شهید بهشتی) دکتر قربان علمی (دانشیار دانشگاه تهران)

همکاران علمی این شماره به ترتیب الفبا:

دکتر محمد ابراهیمی ورکیانی، دکتر حسین اترک، دکتر رضا اکبری، دکتر محمد رسول ایمانی، دکتر محمد مهدی باباپور، دکتر زکریا بهارنژاد، دکتر مریم خوشدل روحانی، دکتر اسماعیل دارابکلایی، دکتر مریم سالم، دکتر حسن قنبری، دکتر حسین واله

مترجم چکیده‌ها:

دکتر محمد رضا عنانی سراب

ویراستار:

فروغ کاظمی

صفحه آرا:

مریم میرزایی

مدیر اجرایی:

حسین مقیسه (صادقی)

نشانی: تهران، اوین، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده الهیات و ادیان، دفتر مجله کد پستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

www.sbu.ac.ir/maaref/ayenehmarefat
E-Mail: ayenehmarefat@sbu.ac.ir

تلفکس: ۲۲۴۳۱۷۸۵ تلفن: ۲۹۹۰۵۶۹۴
چاپ و صحافی: چاپخانه دانشگاه شهید بهشتی

در تاریخ ۹۱/۱۰/۲۵ طی نامه ۲۰۵۱۳۹/۳/۱۸ رتبه علمی پژوهشی فصلنامه آینه معرفت توسط کمیسیون نشریات وزارت علوم و تحقیقات و فناوری تمدید اعتبار شده است.

فصلنامه آینه معرفت در سایت زیر به طور تمام متن قابل بازیابی است:

www.ISC.gov.ir
www.SCJ.sbu.ac.ir
www.Magiran.com

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام
پایگاه نشر دانش (پند)
بانک اطلاعات نشریات کشور (مگیران)

سال نشر: ۱۳۹۷

قیمت تک شماره: ۵۰۰۰ تومان

توجه: مسئولیت مطالب و نظریات مطرح شده در مقاله های این فصلنامه بر عهده نویسندگان آن است و چاپ آنها به معنای تأیید آنها نیست.

راهنمای نگارش مقالات

از نویسندگان محترم تقاضا می‌شود از ارسال مقالاتی که مطابق شیوه‌نامه نیست، خودداری فرمایند؛ صرفاً مقالاتی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند که مطابق شیوه‌نامه نگاشته شده باشند.

۱. مشخصات نویسنده: نام و نام خانوادگی، مرتبه علمی و سازمان متبوع صاحب اثر (مؤلف / مترجم)، نشانی دقیق پستی و الکترونیکی و تلفن تماس در پایان مقاله آورده شود.
۲. تصمیم‌گیری در مورد چاپ مقاله‌ها توسط هیئت تحریریه و دو داور متخصص در بازه زمانی ۵ ماه صورت می‌پذیرد.
۳. مقاله در نشریه دیگر چاپ نشده یا همزمان برای سایر مجلات ارسال نشده باشد.
۴. مقالات دانشجویان در مقطع تحصیلات تکمیلی در صورتی برای داوری ارسال خواهد شد که نام استاد راهنما نیز ذکر شده باشد.
۵. موضوع مقالات: مقاله‌های ارسالی مرتبط با زمینه‌های تخصصی فلسفه و کلام اسلامی به زبان فارسی، پذیرفته می‌شود.
۶. اجزای مقاله: عنوان مقاله، چکیده فارسی و انگلیسی، کلید واژه‌ها، مقدمه، متن، نتیجه، ارجاعات توضیحی، منابع؛ مقاله در کادر مشخص شده مجله (راست، چپ و پایین ۴/۵ سانتیمتر و بالا ۶ سانتیمتر) و قلم زر ۱۳، حداکثر ۲۵ صفحه - تنظیم شود.
۷. دریافت مقاله فقط از طریق سامانه پند، سامانه مدیریت نشر به آدرس www.scj.sbu.ac.ir امکان پذیر است.
۸. معادل اصطلاحات و اعلام بلافاصله پس از اصطلاح یا نام در داخل پرانتز آورده شود.
۹. اعلام ناآشنا اعراب گذاری شود.
۱۰. منبع تبدیل سال‌ها از هجری به میلادی یا بالعکس: وستفلد، فردیناند و ادوارد ماہلر، تقویم تطبیقی هزار و پانصد ساله هجری قمری و میلادی، مقدمه و تجدیدنظر از حکیم‌الدین قریشی، تهران، فرهنگسرای نیاوران، ۱۳۶۰.
۱۱. در پایان مقاله، نخست ارجاعات توضیحی آورده می‌شود که صرفاً شامل توضیحات ضروری است نه ارجاع به منابع.
۱۲. شیوه ارجاع به منابع: به جای ذکر منابع در زیرنویس یا پایان مقاله، در پایان هر نقل قول مستقیم یا غیرمستقیم مراجع مربوط، به این شکل داخل پرانتز قرار داده شود: (نام خانوادگی مؤلف، صفحه). چنانچه بیش از یک اثر از مؤلف ذکر شود، منبع به این شکل ارائه گردد: (نام خانوادگی مؤلف، عنوان مقاله یا کتاب، صفحه).

۱۳. فهرست الفبایی منابع (فارسی و غیرفارسی جدا):

- کتاب:

نام خانوادگی، نام (نویسنده)، عنوان کتاب، شماره جلد، نام مترجم یا مصحح و غیره، محل نشر، نام ناشر، سال نشر.

- مقاله:

الف) چاپ شده در مجموعه یا دایرةالمعارف:

نام خانوادگی، نام (نویسنده)، «عنوان مقاله»، نام مترجم، عنوان مجموعه یا دایرةالمعارف، اهتمام کننده، محل نشر، نام ناشر، سال نشر، صفحه‌ها.

ب) چاپ شده در مجلات:

نام خانوادگی، نام (نویسنده)، «عنوان مقاله»، نام مترجم، نام مجله، دوره یا جلد، شماره (فصل / ماه و سال)، صفحه‌ها.

ج) چاپ شده در روزنامه:

نام خانوادگی، نام (نویسنده)، «عنوان مقاله»، نام مترجم، نام روزنامه، شماره (روز و ماه و سال)، صفحه.

- سند:

نام سازمانی که سند در آنجا نگهداری می‌شود، شماره پرونده، شماره سند.

لطفاً میزان تحصيلات، رتبه و پایه علمی، محل کار دانشگاهی، شماره تلفن منزل و محل کار، تلفن همراه، نشانی، شماره کد یا صندوق پستی و پست الکترونیک خود را در برگه‌ای مجزا همراه مقاله ارسال نمایید.

فهرست مطالب

۷	بررسی برخی نقدهای وارد بر نظریه رؤیاهای رسولانه، حسین واله	
۸	بررسی تعارض سینوی در مسئله اتحاد عاقل و معقول، مجید احسن - میلاد نوری یالغوز آغاجی	
۹	تاریخ‌مندی وحی در حکمت متعالیه؛ نقد دیدگاه دکتر سروش محمد نجاتی - یاسر سالاری - مصطفی مجد	
۱۰	بررسی مفهوم «فطری بودن خداشناسی» در مکتب تفکیک (با تکیه بر دیدگاه میرزا مهدی اصفهانی و شیخ محمود حلبی)، رضا مختاری - فاطمه سلیمانی پور - سید قاسم حسینی	
۱۱	بسط مدل مفهومی مراتب و مراحل تحول اخلاقی با تأکید بر آرای ارسطو سید رمضان عقیلی - جمیله علم الهدی - کوروش فتحی واجارگاه	
۱۲	مکانیزم گفت‌وگو در سیاست خارجی از منظر کلام سیاسی اسلام، علی قاسمی	
۱۳	کفر و احکام آن از منظر فریقین، حسین رحمانی تیرکلایی	
	<i>Examining Some Criticisms Raised against Theory of Prophetic Dreams,</i>	14
	<i>Hossein Valeh</i>	
	<i>Investigating Avicenna's Conflict of Opinion on the Issue of Intelligent and Intelligible</i>	15
	<i>Unification, Majid Ahsan - Milad Nouri Yalghooz Aghaji</i>	
	<i>Historicity of Oracle in Transcendental Wisdom :A Critique of Dr. Soroush's</i>	16
	<i>Viewpoint, Mohammad Nejati - Yaser Salari- Mostafa Majd</i>	
	<i>Investigating the Idea of Innate Cognition of God in the School of Detachment</i>	17
	<i>with an Emphasis on Mirza Mehdi Isfahani and Sheikh Mohmood Halabi,</i>	
	<i>Reza Mokhtari - Fatemeh Soleimanipour- Seyed Ghasem Hosseini</i>	
	<i>Extending the Conceptual Levels and Stages of Moral Development Model with an</i>	18
	<i>Emphasis on Aristotle's Ideas, Sayed Ramezan Aghili - Jamileh Alamolhoda -</i>	
	<i>Kourosh Fathi</i>	
	<i>Mechanism of Dialogue in Foreign Policy from the Perspective of Political Islam,</i>	19
	<i>Ali Qasemi</i>	
	<i>Blasphemy and Its Rules from the Perspective of Farighein (two sets) of Islam,</i>	20
	<i>Hossein Rahmanitirkalai</i>	

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت
دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University
کد مقاله: ۲۱۸۳۸

بررسی برخی نقدهای وارد بر نظریه رؤیاهای رسولانه

حسین واله*

چکیده

برخی از ناقدان نظریه رؤیاهای رسولانه برای اثبات اینکه این نظریه خلاف قرآن است چهار دسته استدلال آورده‌اند. شواهدی قرآنی، نصوصی از قرآن، آموزه‌هایی قرآنی و نشانه‌هایی لفظی در متن قرآنی را مستند اثبات ادعای خویش ساخته‌اند. ارزیابی این استدلال‌ها نشان می‌دهد که گاهی بحث کلامی با بحث پدیدارشناختی و زبان‌شناختی یکسان گرفته شده و گاهی نظریه رقیب یعنی رویکرد سنتی "تلاوت" مبنای استدلال قرار گرفته و طبعاً آن را دوری ساخته و گاهی اشتراک لفظی راهزن ناقدان شده است. فرض اعلام نشده اغلب آنان دایره بر اینکه علی‌الاصول می‌توان برای نظریه‌ای مرتبه دومی، دلیل نقض مرتبه اولی آورد، حکایت از تفکیک نکردن سطوح زبانی و معرفتی دارد. برای بسیاری از ادعاهای آنان، می‌توان جدلاً دلیل نقض از آیات قرآن آورد. در نتیجه، اساساً نمی‌توان در تعیین تکلیف باین دو نظریه رقیب، به متن قرآنی توسل جست. کلیدواژه‌ها: نظریه تلاوت، نظریه روایت رؤیاهای رسولانه، پدیدارشناسی وحی، زبان‌شناسی وحی.

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت
دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University
کد مقاله: ۲۱۶۱۸

بررسی تعارض سینوی در مسئله اتحاد عاقل و معقول

مجید احسن*
میلاذ نوری یالقوز آغاجی**

چکیده

مسئله معرفت به اشیای عالم یکی از بحث‌انگیزترین مباحث تاریخ فلسفه است. در این میان، بحث از معرفت، بدون باور به ارتباط قوای شناختی با موضوع‌های شناخت ممکن نیست؛ و یکی از اقسام شناخت، شناخت عقلی بوده است که مستلزم توجه به رابطه عاقل و معقول است. یکی از کسانی که در این باب به تفصیل سخن گفته ابن سینا است، که گاهی به صراحت و اشارت از ارتباط اتحادی عاقل و معقول دفاع کرده و گاهی نیز این نظریه را رد کرده است. همین امر، مسئله تعارض سینوی در باب اتحاد عاقل و معقول را قابل توجه می‌سازد. بررسی این تعارض و راه برون‌رفت از آن، موضوع پژوهش اندیشمندان ناظر به وی بوده است. مقاله حاضر، ضمن بررسی نارسایی‌هایی موجود در دیدگاه‌های ایشان، به ارائه راه‌نوینی برای حل این تعارض سینوی در پرتو تحلیل تاریخی می‌پردازد. کلیدواژه‌ها: ابن سینا، اتحاد عاقل و معقول، معرفت، شناخت، تعارض سینوی.

ahsan.majid62@gmail.com
nourimilad79@yahoo.com

* استاد مدعو گروه فلسفه دانشگاه تهران
** پژوهشگر فلسفه تطبیقی

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۱/۶ تاریخ پذیرش: ۹۷/۶/۲۴

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت
دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University
کد مقاله: ۲۱۱۸۳

تاریخ‌مندی وحی در حکمت متعالیه؛ نقد دیدگاه دکتر سروش

محمد نجاتی*
یاسر سالاری**
مصطفی مجد***

چکیده

نظریه تاریخ‌مندی وحی، قرآن را حقیقتی تاریخی می‌داند که مقید به ظرفیت و آگاهی مخاطبان عصر نزول بوده و تابع شرایط اجتماعی و فرهنگی آن دوره است. معتقدان به این مبنا با تأکید بر تعامل (تأثیر و تأثر) وحی با مقتضیات مختلف عصر نزول، به انکار نزول دفعی قرآن پرداخته و جامعیت فرازمانی و فرامکانی گزاره‌ها و احکام و حیانی را نفی می‌کنند. تجربه نبوی یکی از تنوری‌های مهم در این حوزه به‌شمار می‌آید. دکتر سروش ذیل تبیین این تنوری مدعی است که تجربه نبوی نظریه‌ای ریشه دار در تفکر جهان اسلام بوده و خیل عظیمی از فارابی گرفته تا ابن‌سینا، خواجه و ملاصدرا بدان اذعان نموده‌اند. در ادعای ریشه دار بودن تجربه نبوی، صرف‌نظر از خلط بین دو مفهوم متخیله و قوه خیال، بررسی مؤید آن است که ادعای ریشه داری حداقل در تفکر صدرایی صائب نیست. زیرا ملاصدرا با اغماض از کارکرد قوه متخیله در تبدیل معقولات و حیانی به محسوسات و جزئیات، بر اساس تطابق عوالم سه‌گانه وجودی و با استمداد از شهود دو قوه حس مشترک و خیال پیامبر از عالم خیال منفصل به تبیین جزئیات وحی می‌پردازد. همچنین صدرالمتألهین بر اساس مبانی فلسفی خویش معتقد است: شخص معصوم به جهت اینکه وحی را در نهایت روشنی، وضوح و اطلاق دریافت می‌کند؛ در نتیجه بی‌نیاز از هر گونه دستکاری احتمالی قوای نفسانی خواهد بود.

کلیدواژه‌ها: وحی، ملاصدرا، سروش، انجیل، قرآن.

* عضو هیئت علمی گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد بندرعباس
mnejati1361@yahoo.com

yaser581@yahoo.com

** عضو هیئت علمی دانشکده الهیات دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرمان

*** عضو هیئت علمی دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد بندرعباس

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت

دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University

کد مقاله: ۲۴۳۳۹

بررسی مفهوم «فطری بودن خداشناسی» در مکتب تفکیک (با تکیه بر دیدگاه میرزا مهدی اصفهانی و شیخ محمود حلبی)

رضا مختاری*

فاطمه سلیمانی پور**

سیدقاسم حسینی***

چکیده

معرفت فطری در مکتب میرزا مهدی اصفهانی و پیروان ایشان به معرفتی اطلاق می‌شود که نقطه مقابل معرفت عقلی است و برای رسیدن به این معرفت، فرد باید از تمامی استدلال‌ات عقلی، افکار و اندیشه‌ها جدا گردد به گونه‌ای که زمینه هر نوع استدلال و تعقلی منتفی می‌شود. در این تحقیق با رد نظریه مذکور اثبات شده است که معنای صحیح معرفت فطری، این است که انسان به گونه‌ای روشن و بدیهی به وجود خداوند تعالی اقرار و تصدیق داشته و نیازی به اقامه براهین پیچیده و دشوار و طولانی نباشد، در این تفسیر نیز سنخ معرفت و شناخت، استدلالی و عقلی است اما استدلالی در نهایت سادگی و روشنی، در حالی که در معرفت مطرح شده در مکتب تفکیک سنخ ادعا به گونه‌ای دیگر بوده و استدلال عقلی ابطال می‌شود. ایشان با استناد به معرفت قلبی، معتقدند که در این نوع از معرفت، کنه ذات خداوند به طور مستقیم شناخته می‌شود به طوری که هرگونه واسطه بین عارف و معروف از میان می‌رود. ما ضمن بررسی ادله ایشان با ارائه روایاتی ثابت کردیم که سنخ این معرفت نیز عقلی خواهد بود. محور اصلی این پژوهش بررسی اسنادی مبتنی بر سنخ خطی و واکاوی اندیشه‌ها و آثار مؤسس مکتب تفکیک و شاگرد خاص ایشان، شیخ محمود حلبی است نه آثار غیر مستقیمی که افراد دیگری درباره ایشان نوشته‌اند.

کلیدواژه‌ها: مکتب تفکیک، میرزا مهدی اصفهانی، معرفت فطری، معرفت قلبی، استدلال و برهان عقلی.

mokhtarireza6@gmail.com

soleymanipur@ut.ac.ir

g.hosseni@quran.ac.ir

*دانش آموخته رشته فلسفه و کلام اسلامی

**دانش آموخته رشته شیعه‌شناسی

**عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم دانشگاه قم

تاریخ پذیرش: ۹۷/۶/۲۷

تاریخ دریافت: ۹۷/۵/۱۴

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت

دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University

کد مقاله: ۲۳۷۷۳

بسط مدل مفهومی مراتب و مراحل تحول اخلاقی با تأکید بر آرای ارسطو*

سید رمضان عقیلی**

جمیله علم الهدی***

کوروش فتحی واجارگاه****

چکیده

معنای فضیلت در فلسفه اخلاق ارسطو از منظر چیستی و ماهیت به صورت صریح بحث شده است، ولی چگونگی رشد و تحول فضیلت و مراحل آن به صورت واضح تشریح نشده است. از این رو این مقاله در پی آن است تا مراحل ارسطویی رشد و تحول فضایل اخلاقی و ویژگی‌های هر مرحله را با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی قیاسی استخراج نماید. برای انجام این مهم در گام نخست با بررسی ادبیات پژوهشی در این حوزه چارچوب اولیه یا همان مراتب و مراحل تحول فضیلت مشخص و در گام بعد با تحلیل متن کتاب اخلاق نیکوماخوس ویژگی‌های هر مرحله استخراج شد. نتایج نشان می‌دهند که در کل مراتب و مراحل تحول اخلاقی عبارت‌اند از مرحله اخلاق توده‌وار، مرحله ناپرهیزکاری اخلاقی، مرحله پرهیزکاری اخلاقی و در نهایت مرحله فضیلت‌مندی. یافته‌ها نشان می‌دهد که در مرحله اخلاق توده‌وار افراد لزوماً شرور محسوب نمی‌شوند ولی مسائل اخلاقی برای آنها موضوعیت و الویت نداشته و نسبت به مسائل اخلاقی بی تفاوت هستند. در مرحله ناپرهیزکاری اخلاقی افراد دانش اخلاقی کاملی را در اختیار نداشته و این دانش ناقص به عمل اخلاقی ختم نمی‌شود. در مرحله پرهیزکاری اخلاقی افراد دانش اخلاقی بالایی دارند و این دانش به عمل اخلاقی ختم می‌شود ولی التذاذ اخلاقی به صورت کامل رخ نمی‌دهد. در نهایت افراد در مرحله آخر دانش اخلاقی را به عمل اخلاقی ختم کرده و در عین حال از عمل اخلاقی خود التذاذ کافی اکتساب می‌نمایند.

کلیدواژه‌ها: ارسطو، روان‌شناسی اخلاق، فضیلت، عاملین اخلاقی، مراحل رشد فضیلت.

* این مقاله از پایان نامه دوره دکتری رشته مطالعات برنامه درسی در دانشگاه شهید بهشتی تهران استخراج شده است.

aghilinoor@gmail.com

alamolhodaj@gmail.com

kouroshfathi@hotmail.com

** دانشجوی دکتری علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی

*** عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

**** عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت
دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University
کد مقاله: ۲۳۱۹۳

مکانیزم گفت‌وگو در سیاست خارجی از منظر کلام سیاسی اسلام

علی قاسمی *

چکیده

سیاست خارجی و درک ماهیت رفتاری واحدهای سیاسی در عرصه بین‌الملل از موضوع‌های مهم مورد توجه مکاتب، اندیشمندان و نظام‌های سیاسی است. در کلام سیاسی اسلام به‌عنوان یکی از انشعابات علم کلام و از حوزه‌های مطالعات سیاسی که در صدد تبیین آموزه‌های سیاسی دینی است، تبیین الگوهای رفتاری سیاست خارجی در آموزه‌های قرآن کریم، روایات و سیره معصومان (ع) تجلی خاصی دارد. بر این اساس و به‌منظور رسیدن به اهداف سیاست خارجی، مکانیزم‌های متعددی در کلام سیاسی اسلام متصور است که از مهم‌ترین آن‌ها مکانیزم سیاسی و فرهنگی است، بررسی و تأمل در آن نشان از اهمیت بسیار کلام سیاسی نسبت به گفت‌وگو و مذاکره با دیگر نظام‌های سیاسی در راستای حل اختلافات و چالش‌های موجود در عرصه بین‌الملل است.

کلیدواژه‌ها: اسلام، سیاست خارجی، کلام سیاسی، گفت‌وگو.

فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت
دانشگاه شهید بهشتی، تابستان ۹۷

Research Journal of Islamic Philosophy and
Theology of Shahid Beheshti University
کد مقاله: ۲۲۳۴۶

کفر و احکام آن از منظر فریقین

حسین رحمانی تیرکلایی*

چکیده

بررسی سیره عملی پیامبر اسلام (ص) و پیشوایان بزرگ اسلام اعم از شیعه و اهل سنت ما را در رسیدن به دیدگاهی مشترک درباره محدودۀ اسلام و ایمان و احکام و قوانینی که به سبب آن بر مسلمانان فرقه‌های مختلف اسلامی و اهل کفر بار می‌شود، یاری می‌کند. بنابراین ضرورت دارد که معیارهای اسلام و کفر بررسی شود تا باورهای نادرست فرقه‌های اسلامی نسبت به یکدیگر از میان برود. در این نوشتار سعی شده است موضوع‌هایی از قبیل شاخصه‌ها و محدودۀ اسلام، کفر و ایمان از دیدگاه فریقین، کفایت اسلام ظاهری و دیدگاه فقهای کلامی اربعه درباره تکفیر بررسی شود تا دیدگاه‌های تکفیری‌هایی که به هر بهانه‌ای جمعی از مسلمانان را کافر می‌دانند عالمانه رد و نقد شوند.

کلیدواژه‌ها: اسلام ظاهری، شهادتین، ایمان، کفر، تکفیر.

Examining Some Criticisms Raised against Theory of Prophetic Dreams

Hossein Valeh *

Abstract

Some critics of the theory of prophetic dreams have provided four types of evidence to argue that the theory of prophetic dreams goes against the holy Quran. They include Quranic evidence, textual evidence, Quranic teachings as evidence and Quranic expressions as evidence. The evaluation of these arguments shows that, in some cases, these criticisms rest on a confusion between the phenomenological issues and theological and linguistic ones. In some other cases, the rival theory of recitation is invoked. The presupposition common to all these critics is that a second order theory can be supported by first order arguments. This is an indication of the lack of segregation between the linguistic and knowledge levels. As counterarguments can be brought forward by references to Quranic verses, in essence settling the issues of the rival theories cannot be settled with recourse to the text of the holy Quran.

Key Terms: *recitation theory, dream theory, phenomenology of revelation, linguistics of revelation.*

* Shahid Beheshti University

h_valeh@sbu.ac.ir

Reception date: 96/11/20

Acceptance date: 97/4/4

Investigating Avicenna's Conflict of Opinion on the Issue of Intelligent and Intelligible Unification

Majid Ahsan*

Milad Nouri Yalghooz Aghaji**

Abstract

The issue of knowledge over world objects is one of the most controversial issues in the history of philosophy. Meanwhile, dealing with knowledge without a firm belief in the relationship between cognitive faculties and the objects of knowledge is almost impossible. One type of knowledge is rational knowledge which relies on the relationship between intelligent and intelligible. Avicenna is one of those philosophers who have discussed this issue in great detail. In some cases, he has provided support explicitly or implicitly for the unification of intelligent and intelligible, and in some other cases he seems to reject it. This dual position has made Avicenna's conflict of opinion a significant issue. This issue and the way to deal with it has been discussed by philosophers. The present article is an attempt to investigate the inadequacies in Avicenna's conflict of opinion and presents a new way of dealing with this conflict using an historical frame of analysis.

Key Terms: *Avicenna, unification of intelligent and intelligible, knowledge, Avicenna's conflict of opinion.*

* University of Tehran

ahsan.majid62@gmail.com

** Shahid Motahari University

nourimilad79@yahoo.com

Historicity of Oracle in Transcendental Wisdom: A Critique of Dr. Soroush's Viewpoint

Mohammad Nejati*
Yaser Salari**
Mostafa Majd***

Abstract

The historicity theory of Oracle considers Qur'an as a historical fact that is tied to the capacity and awareness of the audience of the age of emergence and is subject to the social and cultural conditions of that period. Those who believe in the age of emergence, with an emphasis on the interaction of Oracle with various requirements of the age of emergence, deny the immediate descent of Quran and reject the comprehensiveness of its propositions and its being beyond time and place. The prophetic experience is one of the major theories in this field. Providing explanations for this theory, Dr. Soroush claims that the prophetic experience is a theory rooted in the thinking of the Islamic world, and has received a great deal of attention from Farabi to Ibn Sina, Khawja and Mulla Sadra. In relation to the claim of the rooted theory of the Prophetic experience, regardless of the fallacy in the two implied concepts and the power of imagination, the examination confirms that the rooted theory claim is not at least true of Mulla Sadra's thought system. Because Mulla Sadra explains the details of Oracle by neglecting the function of imagination in transforming the inspirational thinking into senses and details. He also explains the details of Oracle based on matching the trilogy of existential realms and invoking the intuition of the two modes of the common sense and the imagination of the Prophet from the disconnected world of fantasy. Also, Sadr al-Mota'alehin, according to his own philosophical foundations, believes that because the Prophet, as an innocent person, received Oracle in its ultimate clarity, lucidity and predication, he thus does not need any possible manipulation of the sensual powers.

Key Terms: *oracle, Mulla Sadra, Soroush, Gospel, Quran.*

* Islamic Azad University, Bandar Abass Branch

mnejati1361@yahoo.com

** Islamic Azad University, Kerman Branch

yaser581@yahoo.com

*** Islamic Azad University, Bandar Abass Branch

Reception date: 96/10/9

Acceptance date: 97/6/27

Investigating the Idea of Innate Cognition of God in the School of Detachment with an Emphasis on Mirza Mehdi Isfahani and Sheikh Mohmood Halabi

Reza Mokhtari*
Fatemeh Soleimanipour**
Seyed Ghasem Hosseini***

Abstract

Innate cognition of Allah in the school of Mirza Mehdi Isfahani and his followers refers to an epistemology that is the opposite of rational cognition. To achieve this knowledge, one should detach oneself from all thoughts and rational arguments so that the theme of one's arguments became irrational. Rejecting this notion, the present article is an attempt to support the idea that the true meaning of innate cognition is to profess one's belief in God, the Almighty, in a clear and obvious way, so that there is no need for complicated lengthy arguments. Similarly, in this interpretation, cognition is rational and argumentative; however, the argument is very simple and clear in nature. This is in contrast with the view of the school of detachment which is different in nature and makes rational reasoning unnecessary. Mirza Mehdi claims that cognition of God is directly achieved, so any intermediary between the mystic and the presented becomes redundant. Adopting the method of document analysis we have tried to show that this type of cognition is of a rational nature.

Key Terms: *school of detachment, Mirza Mehdi Isfahani, innate cognition, heart cognition, rational reasoning.*

* mokhtarireza6@gmail.com

** soleymanipur@ut.ac.ir

*** Ghom University of Quranic Teachings and Sciences

g.hosseneni@quran.ac.ir

Extending the Conceptual Levels and Stages of Moral Development Model with an Emphasis on Aristotle's Ideas

Sayed Ramezan Aghili*

Jamileh Alamolhoda**

Kourosh Fathi***

Abstract

The meaning of virtue from an anthropological perspective is explicitly discussed in Aristotle's Virtue Ethics, but the stages of virtue development and the way it is developed are not adequately delineated. Therefore, this paper aims to extract the stages of virtue development and the characteristics of each stage from an Aristotelian perspective using the method of deductive qualitative content analysis. To this end, first the initial framework or the stages of virtue development were identified through an examination of the relevant literature. Subsequently, the characteristics of each stage were extracted from the book of Nicomachean Ethics. The results showed that in general, the stages of moral development are: The mass-like morality, moral inconsistency, moral consistency, and virtuosity. Based on the study findings, at the stage of mass-like morality people are not necessarily evil, but moral issues do not matter for them and they assume no priority for them. In the moral incontinency stage, people do not have complete moral knowledge, and their partial knowledge does not lead to moral action. In the moral consistency stage, people have high moral knowledge and this knowledge leads to moral action, but they do not fully appreciate it. Ultimately, with moral knowledge and understanding, people end up with moral action and they appreciate their moral practice.

Key Terms: *Aristotle, ethical psychology, virtue, ethica agents, virtue development stages.*

* Shahid Beheshti University

aghilinour@gmail.com

** Shahid Beheshti University

alamolhodaj@gmail.com

*** Shahid Beheshti University

kouroshfathi@hotmail.com

Mechanism of Dialogue in Foreign Policy from the Perspective of Political Islam

Ali Qasemi *

Abstract

Foreign policy and understanding the behavior of political units in the international arena are among the most important issues that have caught the attention of schools of thought, thinkers and political systems. In the theology of political Islam, as one of the branches of theology and areas of Political Studies, which seeks to explain the political religious teachings, the explanation of foreign policy behavioral patterns in the teachings of the Holy Quran, Hadith and Imams Siri (practice) has gained specific importance. Accordingly, in order to achieve foreign policy objectives, there are numerous mechanisms in the theology of political Islam, among which are the most important political and cultural mechanisms that should be considered. The study and reflection upon these mechanisms shows that political theology of Islam gives high importance to dialogue and negotiations with other political systems to solve conflicts and challenges in the international arena.

Key Terms : *Islam, foreign policy, political theology, political dialogue and negotiate.*

* Shahid Beheshti University

a.qasemi@sbu.ac.ir

Reception date: 97/2/31

Acceptance date: 97/6/3

Blasphemy and Its Rules from the Perspective of Farighein (two sects) of Islam

Hossein Rahmanitirkalai *

Abstract

The study of Sire (practice) of the prophet of Islam (PBUH) and the great leaders including both Shiites and Sunnis can help us to reach a common view on the limits of Islam and faith, and also the rules and laws that are applied to Muslims from different Islamic sects as well as the disbelievers. Therefore, it is imperative to examine the criteria of Islam and disbelief in order to deal with the misleading beliefs that Islamic sects have towards one another. The present paper is an attempt to examine some issues such as criteria and limits of Islam and disbelief among the followers of the two major branches of Islam, the criteria of apparent Islam, the viewpoints of the jurists of Farighein (two sects) about Takfir, in order to wisely reject the views of Takfiries who excommunicate other Muslims anyway.

Key Terms: *apparent Islam, declaration of faith, faith, disbelief, Takfir, Salafism and Wahhabism.*

* rahmanitirkalai1391@yahoo.com